NORAKSTS
Lietas Nr.107046906
143/AA43-0872-07/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007.gada 22.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs U.Bērziņš,
tiesneses S.Liniņa un Z.Kupce,

piedaloties *E.E.* un *E.E.* pārstāvim zvērinātam advokātam Alvim Margam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu par *E.E.*, personas kods */dzēsts personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15] panta septītās daļas, sakarā ar *E.E.* apelācijas sūdzību par Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2006.gada 28.augusta lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 25.augustā Aizkraukles rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 3.nodaļas jaunākais inspektors sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA 094459 par to, ka 2006.gada 25.augustā pulksten 20^{00} apdzīvotā vietā Skrīveri, A.Upīša ielā pretī ēkai Nr.1, *E.E.*, vadot transportlīdzekli ŠKODA OCTAVIA, valsts reģistrācijas Nr.*/dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu ar ielas malā stāvošo transportlīdzekli TOYOTA COROLLA, valsts reģistrācijas Nr.*/dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, no notikuma vietas aizbrauca, par notikušo policijai neziņoja un pēc ceļu satiksmes negadījuma lietoja alkoholiskos dzērienus.

Administratīvā pārkāpuma protokolā secināts, ka *E.E.* izdarījis pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[16] panta piektajā daļā un 149.[15] panta septītajā daļā.

[2] Aizkraukles rajona tiesas tiesnese ar 2006.gada 28.augusta lēmumu atzina *E.E.* par vainīgu LAPK 149.[15] panta septītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīja ar administratīvo arestu uz 5 diennaktīm, naudas sodu Ls 400 apmērā un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 1 gadu.

[3] Par Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2006.gada 28.augusta lēmumu *E.E.* ir iesniedzis apelācijas sūdzību, lūdzot minēto lēmumu atcelt un piemērot

pagaidu noregulējumu lietā, atliekot Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2006.gada 28.augusta lēmuma izpildi līdz Administratīvās apgabaltiesas sprieduma taisīšanai lietā.

Apelācijas sūdzība ir pamatota ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] Pirmās instances tiesa nav novērtējusi apstākli, ka pēc sīkās saskarsmes ar transportlīdzekli TOYOTA COROLLA ap pulksten 20^{00} *E.E.* novērtēja, ka saskarsmes rezultātā nav bojāts neviens transportlīdzeklis, un devās mājās, kas ir norādīts *E.E.* paskaidrojumā policijai;

[3.2] LAPK $149.^{15}$ pants tika ieviests, lai novērstu iespēju izvairīties no administratīvās atbildības tiem autovadītājiem, kas ceļu satiksmes negadījumu ir izdarījuši alkohola reibumā, bet mēģina izvairīties no administratīvās atbildības, apgalvojot, ka lietojuši alkoholu pēc ceļu satiksmes negadījuma. Minētās tiesību normas mērķis nav novērst alkohola lietošanu vispār. Tiesai bija jāpiemēro nevis gramatiskā tiesību normas interpretācijas metode, bet gan vēsturiskā un teleoloģiskā tiesību normas interpretācijas metode.

[3.3] apskatot transportlīdzekli TOYOTA COROLLA un savu automašīnu, *E.E.* situāciju bija novērtējis nevis kā ceļu satiksmes negadījumu, bet kā saskarsmi starp divām automašīnām, kā rezultātā netika nodarīti bojājumi nevienai no automašīnām. Tāpēc *E.E.* neizsauca Ceļu policiju. *E.E.* subjektīvā attieksme pret nodarīto neatbilst LAPK $149.^{15}$ pants hipotēzei.

Apelācijas sūdzības papildinājumā norādīts, ka ceļu satiksmes negadījums bija noticis 2006.gada 25.augustā pulksten 20^{00}, bet administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts pulksten 22^{50}. Pirmās instances tiesa pārkāpa Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 154.pantu un 103.panta otro daļu, jo nebija pārbaudījusi, vai *E.E.* bija alkohola reibumā 2006.gada 25.augustā pulksten 20^{00}.

[4] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 6.novembra lēmumu noraidīts *E.E.* pieteikums par pagaidu noregulējuma piemērošanu lietā.

[5] Tiesas sēdē *E.E.* uzturēja apelācijas sūdzību saskaņā ar sūdzībā norādītajiem motīviem.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieka paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

[7] Saskaņā ar LAPK $149.^{15}$ panta septīto daļu transporta līdzekļa vadītāju pie administratīvās atbildības sauc par alkoholisko dzērienu, narkotisko vai citu apreibinošo vielu lietošanu pēc satiksmes negadījuma, kā arī pēc tam, kad transportlīdzeklis tiek apturēts pēc policijas darbinieka pieprasījuma, līdz pārbaudei, kas nosaka alkohola koncentrāciju asinīs vai konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi, vai atbrīvošanai no šīs pārbaudes noteiktā kārtībā.

Ceļu satiksmes likuma 1.panta 7.punkts noteic, ka ceļu satiksmes negadījums ir ceļu satiksmē noticis nelaimes gadījums, kurā iesaistīts vismaz

viens transportlīdzeklis un kura rezultātā cilvēks gājis bojā, viņam nodarīti miesas bojājumi vai arī nodarīti zaudējumi fiziskās vai juridiskās personas mantai vai videi, kā arī citā vietā, kur iespējama transportlīdzekļa braukšana, noticis negadījums, kurā iesaistīts transportlīdzeklis.

[8] *E.E.* savos sākotnēji sniegtajos rakstveida paskaidrojumos *(lietas 8.lapa)* norādījis, ka 2006.gada 25.augustā ap pulksten 20.00 ar automašīnu Škoda Oktavia atpakaļgaitā mēģināja apgriezties un ar automašīnas aizmugurējo daļu aizskāra aizmugurē stāvošo transportlīdzekli. Domājot, ka bojājumi ir maznozīmīgi, *E.E.* notikuma vietu atstāja, aizbrauca mājās un izdzēra divas glāzes 50 g degvīna.

No protokola par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu PK Nr.334750 ir redzams, ka automašīnai Toyota Corolla ceļu satiksmes negadījuma rezultātā bojāti kreisais aizmugurējais spārns, kreisās aizmugurējās durvis un aizmugurējais atdurstienis *(lietas 13.lapa)*.

No Transporta līdzekļa apskates protokola *(lietas 7.lapa)* ir redzams, ka automašīnai Škoda Octavia ir konstatēts aizmugurējā atdurstieņa bojājums.

Ar Aizkraukles rajona policijas pārvaldes priekšnieka 2006.gada 29.augusta lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.037/PA094281 *(lietas 46.lapa) E.E.* atzīts par vainīgu LAPK 149.[4] panta četrpadsmitajā daļā un 149.[16] panta piektajā daļā paredzētajos pārkāpumos un viņam piemērots naudas sods Ls 50. LAPK 149.[16] panta piektajā daļā paredzēta administratīvā atbildība par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību, savukārt, LAPK 149.[4] panta četrpadsmitā daļa paredz atbildību par citu kodeksā neminētu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu.

Par personas subjektīvo attieksmi pret izdarītajām darbībām var spriest pēc tā, kā izpaudusies pārkāpuma objektīvā puse. *E.E.* savas automašīnas sadursmi ar citu automašīnu konstatēja un šajā lietā ir fiksēti bojājumi abām sadursmē iesaistītajām automašīnām, turklāt Toyota Corolla ir bojātas vairākas detaļas, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka *E.E.* nevarēja nekonstatēt, ka noticis ceļu satiksmes negadījums, un viņš apzināti, ar nodomu atstāja ceļu satiksmes negadījuma vietu. Līdz ar to nepamatots ir apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka *E.E.* subjektīvā attieksme pret notikumiem neatbilst LAPK 149.[15] panta septītās daļas hipotēzei.

[9] Ceļu satiksmes likuma 27.pants noteic ceļu satiksmes dalībnieka rīcību ceļu satiksmes negadījumos. Saskaņā ar minētā panta otro daļu, ja ceļu satiksmes negadījumā ir cietuši cilvēki vai nodarīti bojājumi trešās personas mantai, kā arī tad, ja transportlīdzekļiem radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar pārvietoties, transportlīdzekļa vadītājs:

1) nekavējoties apstājas un paliek negadījuma vietā, ieslēdz avārijas gaismas signālu un uzstāda avārijas zīmi, bet, ja tas nav iespējams, citādā veidā brīdina pārējos ceļu satiksmes dalībniekus par ceļu satiksmes negadījumu;

2) dara visu iespējamo, lai cietušajam sniegtu pirmo palīdzību, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību vai citu glābšanas dienestu, bet, ja tas nav

iespējams, ar savu vai citu garām braucošu transportlīdzekli nogādā cietušo tuvākajā medicīnas iestādē un pats atgriežas negadījuma vietā;

3) dara visu iespējamo, lai negadījuma vietā saglabātu notikuma pēdas, pieraksta aculiecinieku vārdu, uzvārdu un adresi;

4) par ceļu satiksmes negadījumu paziņo policijai (vai citam glābšanas dienestam) un tālāk rīkojas pēc tās norādījumiem.

No minētās tiesību normas izriet transporta līdzekļa vadītāja pienākums pēc ceļu satiksmes negadījuma rīkoties tādā veidā, lai situācija negadījuma vietā saglabātos tādā stāvoklī, kādā tā bija negadījuma brīdī, un vadītājam ir pienākums ziņot policijai, lai tā varētu fiksēt visus apstākļus negadījuma vietā. Minētais attiecas arī uz transportlīdzekļa vadītāja stāvokli, proti, saskaņā ar minētā panta sesto daļu transportlīdzekļa vadītājam pēc ceļu satiksmes negadījuma līdz reibuma stāvokļa konstatēšanai nepieciešamās pārbaudes izdarīšanai vai atbrīvošanai noteiktā kārtībā no šādas pārbaudes aizliegts lietot alkoholiskus dzērienus, narkotiskas vai psihotropas vielas.

[10] Administratīvā apgabaltiesa piekrīt apelācijas sūdzībā minētajai tiesību normas izpratnei, proti, ka LAPK 149.[15] panta septītās daļas jēga visā LAPK 149.[15] panta „Transportlīdzekļa vadīšana alkohola reibumā vai narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē" kopsakarā ir nepieļaut cita starpā gadījumus, kad transportlīdzekļa vadītājs, nolūkā izvairīties no atbildības par braukšanu dzērumā, lieto alkoholiskos dzērienus pēc tam, kad, vadot transportlīdzekli, viņš ir bijis iesaistīts satiksmes negadījumā.

Tomēr nepamatoti apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesai ir jākonstatē, ka persona ceļu satiksmes negadījuma brīdī vadījusi transportlīdzekli alkohola reibumā. Lai gan normas mērķis ir novērst personām iespēju izvairīties no administratīvās atbildības par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā un attiecīgi reibuma stāvoklī izraisītiem ceļu satiksmes negadījumiem, tomēr tas, kā norma panāk savu mērķi un iedarbojas uz personām, ir paredzēt atbildību par darbībām, kas var liegt noskaidrot objektīvo patiesību par personas stāvokli ceļu satiksmes negadījuma brīdī.

Un šajā lietā *E.E.* ir veicies šādas darbības - pēc ceļu satiksmes negadījuma atstājis negadījuma vietu, devies mājās un lietojis alkoholu, tādējādi liedzot iespēju noskaidrot, kāds ir bijis viņa stāvoklis ceļu satiksmes negadījuma brīdī un pārkāpjot Ceļu satiksmes likuma 27.pantā noteiktos transportlīdzekļa vadītāja pienākumus pēc ceļu satiksmes negadījuma.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesas tiesnese pareizi interpretēja LAPK 149.[15] panta septīto daļu un kvalificēja *E.E.* izdarīto pārkāpumu pēc minētā panta.

[11] Sods par administratīvo pārkāpumu *E.E.* ir uzlikts ietvaros, ko nosaka LAPK 149.[15] panta septītā daļa, un Aizkraukles rajona tiesas tiesnese, piemērojot sodu, ir ievērojusi LAPK 32.pantā noteiktos vispārīgos noteikumus soda uzlikšanai, līdz ar to Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2006.gada 28.augusta lēmums ir tiesisks un atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

E.E. apelācijas sūdzību noraidīt.

Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2006.gada 28.augusta lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs (paraksts) U.Bērziņš

Tiesneses (paraksts) S.Liniņa

(paraksts) Z.Kupce

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis U.Bērziņš
Rīgā, 2007.gada 22.martā